

[Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015

2. Петлевич Наталя. Характерні особливості персоналізму / Н. Петлевич // Наукові записки. Серія «Філософія». Вип. 6. – С. 58 – 77 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_1D_FILE_DOWNLOAD=PDF/_2010_6_9.pdf

3. Чала В. С. Порівняльний аналіз ринкових реформ Польщі та України на шляху до ЄС / В. С. Чала, Я. А. Лушчік, Д. О. Гавриць // Економічний простір. – 2016. – № 108. – С. 61 – 69.

Марія ЛЕМЕЦЬ

*аспірантка кафедри глобалістики,
євроінтеграції та управління
національною безпекою ОРІДУ НАДУ*

КОМУНІКАЦІЯ З ПИТАНЬ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: РОЛЬ ASSOCIATION4U ТА НОВІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УРЯДОВИХ ІНСТИТУЦІЙ

В Україні реалізуються проекти технічної допомоги ЄС за різними напрямками, що спрямовані на допомогу у зміцненні потенціалу урядових інституцій, громадянського суспільства, бізнесу, на підтримку ефективного впровадження реформ.

За напрямком зміцнення потенціалу урядових інституцій в Україні, відповідно до Програми Всеохоплюючої інституційної розбудови Україна – ЄС (Ukraine – EU Comprehensive Institution Building Programme – CIB), реалізується проект технічної допомоги ЄС «Підтримка впровадження Угоди про асоціацію між Україною та ЄС» (Association4U) [1].

Бенефіціарами проекту виступають Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції разом із Офісом Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції, а також ключові міністерства, Державна служба статистики України, Офіс Омбудсмана, Агентство з безпеки харчових продуктів, що імплементують Угоду про асоціацію в межах своїх зобов'язань.

Діяльність проекту ЄС Association4U здійснюється за чотирма напрямками: 1) законодавче наближення (чітке порівняння законодавства України та Євросоюзу, наближення українського законодавства до європейського) та переклад документів, пов'язаних з Угодою про асоціацію; 2) розвиток людських ресурсів (проведення тренінгів); 3) секторальна політика (написання стратегій, моніторинг виконання Угоди про асоціацію окремою інституцією); 4) комунікація (покращення комунікації процесу реформ між державними органами та громадянським суспільством) [1].

Покращення комунікація - першочергове завдання Association4U

та урядових інституцій. Формування чіткого розуміння у суспільстві того, чого варто очікувати від будь-якої реформи можливе за умови, коли різні джерела інформації доповнюють одне одного.

Перші намагання налагодити комунікацію з питань євроінтеграції датуються 1998 роком, із затвердженням «Стратегії інтеграції України до ЄС» [5], яка регламентувала необхідність забезпечення проведення широкомасштабної агітаційно-інформаційної національної кампанії з метою сприяння інтеграції України до ЄС.

Другою хвилею спроб у налагодженні комунікації були заходи з 2004 по 2011 рік. Це час функціонування двох державних програм інформування громадськості з питань європейської інтеграції України (Указ Президента України від 13 грудня 2003 р. № 1433 «Про державні програми з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України на 2004 – 2007 роки», постанова Кабінету Міністрів України від 2 липня 2008 р. № 594 «Про затвердження Державної цільової програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2008 – 2011 роки») [2; 3]. Однак жодна з них не виконана через відсутність бюджетних коштів, чіткої та адекватної системи моніторингу реалізації завдань програм, взаємодії між владою та інститутами громадянського суспільства тощо.

Третьою хвилею у налагодженні комунікації можна вважати період з 2013 до 25 жовтня 2017 року. Зокрема, у 2013 році прийнято Концепцію реалізації державної політики у сфері інформування та налагодження комунікації з громадськістю з актуальних питань європейської інтеграції України на період до 2017 року [6]. Однак через скорочення видатків на виконання державних програм зазначена Концепція фактично не виконувалася.

Як наслідок, на даний час існуючі проблеми у сфері комунікації не зникли, і потребують нових підходів до вирішення. Серед нинішніх проблем: низький рівень свідомої підтримки суспільством процесу європейської інтеграції; істотний дисбаланс рівня підтримки населенням зовнішньополітичного курсу на європейську інтеграцію в різних регіонах України; нерозуміння широким колом громадян взаємозв'язку між процесами європейської інтеграції та підвищенням рівня життя і політичною стабільністю; існування реальних ризиків зменшення рівня підтримки громадянами процесів європейської інтеграції та вступу до ЄС [7].

На сьогодні можна говорити про зародження четвертої хвилі у налагодженні комунікації. 25 жовтня 2017 р. КМУ схвалив Стратегію комунікації у сфері європейської інтеграції на 2018 – 2021 роки [7], а 25 квітня 2018 р. – затвердив План заходів на 2018 рік з реалізації вказаної Стратегії [4].

Разом з тим, задля вирішення зазначених проблем, Association4U, спільно з Урядовим офісом з питань європейської інтеграції, Офісом Віце-

прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції та галузевими міністерствами, наразі розробляється спільний комунікаційний план інформування громадськості стосовно суті конкретних реформ в рамках виконання Угоди про асоціацію.

Реалізація такого плану вимагатиме від комунікаційних відділів ключових інституцій виконавчої влади додаткових знань та навичок, щоб доступно пояснювати виклики та переваги реформування країни. Задля цього комунікаторам важливо самим перш за все мати достеменні знання та розуміння. Важливим є також залучення громадськості до різних процесів реформування, таким чином пошук нових форм співпраці з громадянським суспільством є актуальним.

У підсумку варто зазначити таке. Схвалення Стратегії та затвердження плану заходів щодо її реалізації передбачає відповідне бюджетне фінансування інформаційних кампаній з євроінтеграції, що не було характерним для попередніх років, так як кампанії фінансувалися коштами донорів. Разом з тим, кошти, закладені в бюджет для реалізації Стратегії, поки далекі від реальних потреб для потужного інформування з боку держави [8];

Досвід урядових інституцій у попередніх роках щодо проведення інформаційних кампаній з євроінтеграції дає підстави для побоювань щодо реального досягнення задекларованих цілей та ефективного використання бюджетних коштів.

Впроваджуваний механізм соціологічних зрізів поінформованості населення України про зусилля Уряду щодо європейської інтеграції України видається нам недостатнім для оцінки змін середовища.

Залишається досить високою вірогідність формального підходу до реалізації Стратегії, оскільки у цій системі інформаційних джерел державні службовці, які відповідають за інформування населення, на практиці не завжди компетентні, незнайомі з основними моментами європейської інтеграції, та тим, що являє собою ЄС. А це негативно впливає на формування цілісного розуміння євроінтеграційних реформ.

Отож, налагодження ефективної комунікації з питань євроінтеграції можливе лише за спільної, детально продуманої, участі як донорських інституцій ЄС з однієї сторони, так і урядових інституцій, органів місцевого самоврядування, організацій громадянського суспільства, бізнесу – з іншої.

Список використаних джерел

1. Асоціація для України й для тебе // [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.association4u.com.ua/index.php/uk/about-us>.
2. Про державні програми з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України на 2004 – 2007 роки: Указ Президента України від 13 грудня 2003 р. № 1433 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1433/2003>.

3. Про затвердження Державної цільової програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2008 – 2011 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 2 липня 2008 р. № 594 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/594-2008-%D0%BF>.

4. Про затвердження плану заходів на 2018 рік з реалізації Стратегії комунікації у сфері європейської інтеграції на 2018 – 2021 роки : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 р. №272-р // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/en/272-2018-%D1%80>.

5. Про затвердження Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу: Указ Президента України від 11 червня 1998 року N 615/98 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/615/98>.

6. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері інформування та налагодження комунікації з громадськістю з актуальних питань європейської інтеграції України на період до 2017 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 березня 2013 р. № 168 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/168-2013-%D1%80>.

7. Про схвалення Стратегії комунікації у сфері європейської інтеграції на 2018 – 2021 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. №779-р // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/npras/250383204>.

8. Уряд затвердив План заходів з реалізації Стратегії комунікації євроінтеграції // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/uryad-zatverdiv-plan-zahodiv-z-realizaciyi-strategiyi-komunikaciyi-yevrointegraciyi>.

Ірина ЛОЗИЦЬКА

аспірантка кафедри права

та європейської інтеграції ДРІДУ НАДУ

АКТУАЛІЗАЦІЯ ЗАВДАНЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Актуальність теми дослідження теоретико-методологічних засад імплементації зарубіжного досвіду реформування публічного управління в Україні, визначення організаційних та інституціональних засад теоретичного аналізу такого досвіду пов'язана з тим, що за 27 років незалежності України, як свідчать реалії сьогодення, не вдалося побудувати достатньо функціональну та усталену систему публічної